

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETO
2018 M. PAVASARIO SESIJOS DARBŲ ATASKAITA
(2018 m. kovo 10 d. – 2018 m. birželio 30 d.)

Turinys

I. BENDROJI AUDITO KOMITETO INFORMACIJA	3
II. AKTUALIAUSI DARBAI.....	4
2.1. Parengti teisės aktų projektai.....	4
2.2. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas	6
<i>2.2.1. Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:</i>	<i>7</i>
<i>2.2.2. Audito komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:</i>	<i>10</i>
2.3. Parlamentinė kontrolė	17
<i>2.3.1. Valstybinio audito ataskaitos</i>	<i>17</i>
<i>2.3.2. Kiti parlamentinės kontrolės klausimai</i>	<i>19</i>
2.4. Europos reikalų svarstymas	29
2.5. Tarptautiniai ryšiai	30
2.6. Renginiai	30
2.7. Audito komiteto tolesnių darbų planas	30
<i>2.7.1. Parlamentinės kontrolės klausimai:</i>	<i>30</i>
<i>2.7.2. Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitos:</i>	<i>31</i>
<i>2.7.3. Teisės aktai:</i>	<i>31</i>

I. BENDROJI AUDITO KOMITETO INFORMACIJA
(2018 m. kovo 10 d. – 2018 m. birželio 30 d.)

1. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas		
1.1.	Seimo pavedimai komitetui	32
	Iš jų kaip pagrindiniam komitetui	20
	kaip papildomam komitetui	12
1.2.	ES teisės aktų svarstymas	1
1.3.	ERK pavedimu pateiktos išvados	1
1.4.	Komiteto iniciatyva pateiktos išvados	-
1.5.	Komiteto pateiktos išvados	32
	Iš jų kaip pagrindinis komitetas	20
	kaip papildomas komitetas	12
1.6.	Komiteto iniciatyva sudarytos darbo grupės teisės aktų projektų rengimui ir kitiems aktualiems klausimams nagrinėti	-
2. Posėdžiai ir klausymai		
2.1.	Komiteto posėdžiai	12
	Iš jų: išvažiuojamieji	-
	bendri su kitais komitetais	1
2.2.	Klausymai (teisės aktų)	3
3. Parlamentinė kontrolė		
3.1.	Svarstyta parlamentinės kontrolės klausimų	29
	Valstybės kontrolės finansinio audito ataskaitos	-
	Valstybės kontrolės veiklos audito ataskaitos	6
	Kiti klausimai	22
4. Pareiškimų ir raštų nagrinėjimas		
4.1.	Gauta pareiškimų, raštų ir kitų dokumentų	193
4.2.	Parengta atsakymų ir raštų	185
5. Renginiai		
5.1.	Surengta konferencijų, seminarų, diskusijų	3
5.2.	Kiti renginiai	-
6. Tarptautiniai ryšiai		
6.1.	Surengta vizitų	-
6.2.	Priimta delegacijų	1

II. AKTUALIAUSI DARBAI

2.1. Parengti teisės aktų projektai

Audito komitetas pavasario sesijoje parengė ir pateikė:

1. **Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 1, 2, 16, 19, 20, 22, 23, 30, 31, 32, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22(1) ir 32(1) straipsniais įstatymo projektą Nr. XIIP-1862(2),**
2. **Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 9, 10, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1863(2),**
3. **Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1864(2),**
4. **Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10(1) straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIP-1865(2),**
5. **Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 9, 11, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo ir III skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1866(2),**
6. **Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo Nr. I-722 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1867(2),**
7. **Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1868(2),**
8. **Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1869(2),**
9. **Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 85 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1872(2).**

Įstatymų projektai pradėti rengti Seimo Audito komiteto iniciatyva, komitetui keliant klausimus dėl viešųjų ir pelno nesiekiančių juridinių asmenų atskaitomybę ir finansinių ataskaitų auditą reglamentuojančių teisės aktų nesuderinamumo. Įstatymais siekiama suvienodinti skirtingų teisinių formų pelno nesiekiančių subjektų finansinių ataskaitų ir veiklos ataskaitų turinio reikalavimus, nustatyti atsakomybę už ataskaitų parengimą, pateikimą ir paskelbimą, labai mažiems pelno nesiekiantiems subjektams supaprastinti apskaitos ir atskaitomybės reikalavimus, nustatyti centralizuotai apskaitą tvarkančios įstaigos, kuriai pavesta centralizuotai rengti ataskaitas, ir viešojo sektoriaus subjekto, kurio ataskaitos rengiamos centralizuotai, atsakomybės paskirstymą. Taip pat nustatyti subjektus ir kriterijus, kuriems esant būtų privaloma atlikti finansinių ataskaitų auditą ir rengti socialinės atsakomybės ataskaitą bei detalizuoti informaciją apie gautą finansinę ir nefinansinę paramą (pvz. turta, gautą naudotis panaudos teise) ir įvesti papildomas sąlygas (kriterijus), kada paramą teikęs juridinis asmuo gali būti neviešinamas.

Įstatymai Nr. XIII-1176, Nr. XIII-1177, Nr. XIII-1178, Nr. XIII-1179, Nr. XIII-1180, Nr. XIII-1181, Nr. XIII-1182, Nr. XIII-1183 ir Nr. XIII-1186 Seime priimti 2018 m. gegužės 24 d.

10. **Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1352(2), kuriuo nustatomas subjektas, atsakingas už viešojo juridinio asmens finansų kontrolę, kai viešojo juridinio asmens apskaita tvarkoma centralizuotai, nurodant, kad kai viešojo juridinio asmens apskaita tvarkoma centralizuotai, viešojo juridinio asmens ir centralizuotos apskaitos įstaigos vadovai paskiria už finansų kontrolę atsakingus asmenis, pagal vykdomos funkcijas,**

kurios paskirstomos atsižvelgiant į finansų valdymo ir buhalterinės apskaitos funkcijų ir atsakomybių pasiskirstymą tarp viešojo juridinio asmens ir centralizuotos apskaitos įstaigos pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, kurioje detalizuojamos ir konkretinamos atsakomybių pasiskirstymo principai bei sąlygos.

Įstatymas Nr. XIII-1157 priimtas 2018 m. gegužės 17 d.

11. **Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2183,**
 12. **Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2184,**
 13. **Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2185,**
 14. **Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2186,**
 15. **Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2187,**
 16. **Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2188,**
 17. **Seimo statuto 59, 59(1), 172 ir 173 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2189,**
 18. **Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2190,**
 19. **Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2191,**
 20. **Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2192,**
 21. **Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4, 29 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2193,**
 22. **Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2194,** kuriais siekiama įtvirtinti aukščiausiosios audito institucijos funkcinę, organizacinę bei finansinę savarankiškumą, sudarant sąlygas tapti viešojo sektoriaus ekspertinių kompetencijų centru užtikrinančiu valstybinio audito kokybę, vertinimų nešališkumą, veiklos neįtakojamumą, skaidrumą ir atskaitingumą.
- Minėti įstatymų projektai Seimo (IV) pavasario sesijoje pateikti nebuvo.

2.2. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas

2.2.1. Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:

1. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ projektą Nr. XIIP-1758, kuriam Audito komitetas su pastabomis pritarė.

Seimo nutarimas Nr. XIII-1031 Seime priimtas 2018 m. kovo 15 d.

2. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 1, 2, 16, 19, 20, 22, 23, 30, 31, 32, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22(1) ir 32(1) straipsniais įstatymo projektą Nr. XIIP-1862,

3. Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 9, 10, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1863,

4. Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1864,

5. Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10(1) straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIP-1865,

6. Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 9, 11, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo ir III skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1866(2),

7. Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo Nr. I-722 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1867(2),

8. Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1868(2),

9. Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1869(2),

10. Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 85 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1872(2).

Įstatymų projektai pradėti rengti Seimo Audito komiteto iniciatyva, komitetui keliant klausimus dėl viešųjų ir pelno nesiekiančių juridinių asmenų atskaitomybę ir finansinių ataskaitų auditą reglamentuojančių teisės aktų nesuderinamumo. Įstatymais siekiama suvienodinti skirtingų teisinių formų pelno nesiekiančių subjektų finansinių ataskaitų ir veiklos ataskaitų turinio reikalavimus, nustatyti atsakomybę už ataskaitų parengimą, pateikimą ir paskelbimą, labai mažiems pelno nesiekiantiems subjektams supaprastinti apskaitos ir atskaitomybės reikalavimus, nustatyti centralizuotai apskaitą tvarkančios įstaigos, kuriai pavesta centralizuotai rengti ataskaitas, ir viešojo sektoriaus subjekto, kurio ataskaitos rengiamos centralizuotai, atsakomybės paskirstymą. Taip pat nustatyti subjektus ir kriterijus, kuriems esant būtų privaloma atlikti finansinių ataskaitų auditą ir rengti socialinės atsakomybės ataskaitą bei detalizuoti informaciją apie gautą finansinę ir nefinansinę paramą (pvz. turta, gautą naudotis panaudos teise) ir įvesti papildomas sąlygas (kriterijus), kada paramą teikęs juridinis asmuo gali būti neviešinamas.

Pažymėtina, kad pelno nesiekiančių subjektų (pvz., viešųjų įstaigų, labdaros ir paramos fondų) valdymo organai retai priima sprendimus atlikti finansinių ataskaitų auditą. Todėl susiklosto tokia

situacija, kad didelę įtaką visuomenei darančių bei daug biudžetų lėšų gaunančių subjektų, tokių kaip universitetai, ligoninės ar poliklinikos, finansinėse ataskaitose pateikiama informacija ne visada būna iki galo tiksli ar teisingai atvaizduojanti esamą finansinę situaciją. Tad siekdamas spręsti šią problemą, Audito komitetas pritarė viešųjų įstaigų įstatymo projekto Nr. XIIP-1863(2) nuostatoms, kuriose įtvirtinami kriterijai, kuriems esant būtų privaloma atlikti finansinių ataskaitų auditą.

Taip pat Audito komitetas pasiūlė detalizuoti ir informaciją apie gautą finansinę ir nefinansinę paramą (pvz., turtą, gautą naudotis panaudos teise) bei įvesti papildomas sąlygas (kriterijus), kada paramą teikęs juridinis asmuo gali būti neviešinamas. Šiuo atveju atsiranda papildoma nuostata, kad viešinti nebūtina, kai paramos teikėjo per ataskaitinius finansinius metus suteiktos paramos vertė neviršija 2 vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių, ir jei sudaro ne daugiau kaip 10 proc. per ataskaitinius finansinius metus visos gautos paramos ir (arba) iš viso gautų finansavimo sumų. Tikimasi, kad ši nuostata prisidės prie Audito komiteto nuoseklaus siekio užtikrinti paramos viešinimo skaidrumą.

Galiausiai posėdyje pritarta ir siūlymams labai mažiems pelno nesiekiantiems subjektams (fondams ir asociacijoms) supaprastinti apskaitos ir atskaitomybės reikalavimus bei taikyti vienodus principus visų pelno nesiekiančių juridinių asmenų finansinei ir veiklos atskaitomybei. Audito komitetas tikisi, kad priėmus šį įstatymų projektų paketą padidės viešųjų juridinių asmenų veiklos skaidrumas bei jų veiklos viešumas.

Po svarstymo Audito komitetas pateikė patobulintus įstatymų projektus Nr. XIIP-1862(2)–XIIP-1869(2) ir Nr. XIIP-1872(2).

Įstatymai Nr. XIII-1176, Nr. XIII-1177, Nr. XIII-1178, Nr. XIII-1179, Nr. XIII-1180, Nr. XIII-1181, Nr. XIII-1182, Nr. XIII-1183 ir Nr. XIII-1186 Seime priimti 2018 m. gegužės 24 d.

11. Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1352, kuriuo nustatomas subjektas, atsakingas už viešojo juridinio asmens finansų kontrolę, kai viešojo juridinio asmens apskaita tvarkoma centralizuotai.

Audito komitetas atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas pateikė patobulintą įstatymo projektą Nr. XIIP-1352(2) patikslindamas nuostatą, kad kai viešojo juridinio asmens apskaita tvarkoma centralizuotai, viešojo juridinio asmens ir centralizuotos apskaitos įstaigos vadovai paskiria už finansų kontrolę atsakingus asmenis, pagal vykdomos funkcijas, kurios paskirstomos atsižvelgiant į finansų valdymo ir buhalterinės apskaitos funkcijų ir atsakomybių pasiskirstymą tarp viešojo juridinio asmens ir centralizuotos apskaitos įstaigos pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, kurioje detalizuojamos ir konkretinamos atsakomybių pasiskirstymo principai bei sąlygos.

Įstatymas Nr. XIII-1157 priimtas 2018 m. gegužės 17 d.

12. Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2, 3, 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1465, kuris tik iš dalies įgyvendino Valstybės kontrolės 2017 m. kovo 29 d. valstybinio audito „Ar sudarytos sąlygos viešojo sektoriaus vidaus kontrolės sistemai efektyviai veikti“ ataskaitoje pateiktas rekomendacijas ir iš esmės konceptualiai nesprendžia vidaus

kontrolės mechanizmo reglamentavimo viešajame sektoriuje, kas suponuoja, kad turėtų būti parengta jau galiojančio įstatymo nauja redakcija.

Seimas 2018 m. gegužės 8 d. įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1465 grąžino iniciatoriams tobulinti.

13. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1448, kuriuo siekta praplėsti valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo nuosavybėn kitiems subjektams išimčių sąrašą, nustatant, kad esant tam tikroms sąlygoms (patalpų gyventojai nuosavybės teise neturi kitų gyvenamųjų patalpų ir gyvena konkrečiose patalpose 10 metų ir daugiau, o patalpų vertė neviršija 30 tūkst. eurų) patalpų gyventojams be konkurso, ne mažesne nei vidutine rinkos verte gali būti parduodami valstybei nuosavybės teise priklausantys butai, statiniai ir kitos gyvenamosios paskirties patalpos.

Audito komitetas, pritardamas Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Vyriausybės pastaboms, taip pat atsižvelgiant į tai, kad:

1) projektu Nr. XIIIIP-1448 iš esmės siekiama išspręsti miškų urėdijų reikmėms nebenaudojamų tarnybinių gyvenamosios paskirties būstų pardavimo klausimą sistemiškai neįvertinus teisinio reguliavimo pasekmių. Audito komitetui svarstant projektą nustatyta, kad valstybė nedisponuoja išsamia informacija apie tokį turtą, šiuo metu nei viena institucija nėra surinkusi ir susisteminiusi informacijos apie valstybės turto valdytojų patikėjimo teise valdomas tarnybines gyvenamąsias patalpas, dėl ko būtų sudarytos prielaidos valstybės nekilnojamąjį turtą naudoti neracionaliai ir neefektyviai;

2) Valstybės kontrolė 2018 m. sausio 24 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-2018-P-60-8-1 „Valstybės nekilnojamojo turto valdymas“ pateikė rekomendaciją Vyriausybei parengti su visomis susijusiomis valstybės institucijomis suderintas valstybės nekilnojamojo turto valdymo gaires, numatant kiek ir kokio turto ilgalaikėje perspektyvoje reikės jų funkcijoms atlikti, kiek jo, siekiant didžiausios naudos, galima išnuomoti ar parduoti, todėl pritarus projektui būtų sudarytos prielaidos nesistemingam ir neefektyviam sprendimų dėl valstybės nekilnojamojo turto valdymo priėmimui;

3) projektu siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas neatitinka Konstitucinio Teismo nutarimuose ne kartą suformuotos valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo doktrinos, kad valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimas kitų subjektų nuosavybėn konstituciškai pateisinamas, kai tai gali duoti didesnę naudą visuomenei, kai tokiu perdavimu siekiama patenkinti svarbius, konstituciškai pagrįstus visuomenės poreikius ir interesus;

4) šiuo metu esamas teisinis reglamentavimas sudaro sąlygas pasiekti projekto tikslus: vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu nekilnojamąjį turtą pripažinus nereikalingu valstybės funkcijoms vykdyti, jis, esant savivaldybės tarybos sutikimui, Vyriausybės nutarimu gali būti perduotas savivaldybių nuosavybėn savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti. Turtą perdavus savivaldybės būsto fondui, toks nekilnojamasis turtas, vadovaujantis Paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti įstatymu, pirmumo teise už rinkos kainą, įvertinus parduodamo objekto vertę pakeitusias nuomininko investicijas, galėtų būti

parduodamas turto nuomininkams, kurie būstą nuomojasi ne socialinio būsto sąlygomis ir kuriuose nuomininkai yra išgyvenę ne trumpiau kaip 5 metus nuo būsto nuomos sutarties sudarymo dienos, pasiūlė projektą Nr. XIIIIP-1448 atmesti.

2018 m. gegužės 8 d. Seimas nepritarė komiteto siūlymui atmesti projektą Nr. XIIIIP-1448. Įvyko balsavimas dėl komiteto pakeitimo – pagrindiniu komitetui paskirtas Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetas. 2018 m. gegužės 28 d. pagrindiniu paskirtas komitetas taip pat priėmė sprendimą projektą Nr. XIIIIP-1448 atmesti. Projektas Nr. XIIIIP-1448 Seimo (IV) pavasario sesijoje pakartotinai nesvarstytas.

14. Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1628, kuriuo tikslas - numatyti, kad paramos dalyko, nurodyto įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 2 punkte, gavėjų sąrašas su nuolat atnaujinama informacija apie gaunamų lėšų sumą būtų viešai skelbiamas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje. Laukiami rezultatai: didesnis aiškumas ir skaidrumas, kas ir kiek gauna iki 2 proc. paramos, skiriamos nuo gyventojų pajamų mokesčio. Po svarstymo Audito komitetas pritarė iniciatorių siūlymui įtvirtinti VMI pareigą savo el. puslapyje viešinti informaciją apie paramos gavėjus ir jų gautą paramą pinigineis lėšomis, sudarančiomis pajamų mokesčio dalį iki 2 procentų gyventojų pajamų mokesčio sumos, pasiūlė tokios pareigos įgyvendinimo klausimus (pavyzdžiui: viešinimo forma, informacijos paskelbimo terminai) detalizuoti ne keičiamame įstatyme, o Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos priimtuose įgyvendinamuosiuose teisės aktuose ir pateikė patobulintą įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1628(2).

Įstatymas Nr. XIII-1309 Seime priimtas 2018 m. birželio 27 d.

2.2.2. Audito komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:

1. Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1518, kuriuo siekiama nustatyti galimybę viešąją įstaigą pertvarkyti į valstybės ar savivaldybės įmonę, kad būtų sudaryta galimybė ūkinę veiklą vykdančioms viešosioms įstaigoms taikyti jų veiklą atitinkančią teisinę formą, tokiu būdu užtikrinant maksimalią naudą valstybei ir visuomenei tais atvejais, kai kiti galimi sprendimai dėl valstybės dalyvavimo viešojoje įstaigoje žalingi, ir, kaip teisinės formos pakeitimo pasekmė, būtų sudaryta galimybė po pertvarkymo taikyti platesnį valstybės turto panaudojimo instrumentų spektrą (valstybės turto perdavimas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise valstybės įmonei), gauti papildomas lėšas į valstybės biudžetą iš valstybės įmonių mokamų pelno įmokų ir kt.

Audito komitetas posėdyje apsvaustęs šį iniciatorių pateiktą projektą jam nepritarė ir pasiūlė atmesti atsižvelgiant į tai, kad:

1) projektu Nr. XIIIIP-1518 iš esmės siekiama spręsti vienos viešosios įstaigos problematiką, nors Vidaus reikalų ministerijos „2016 metų viešojo sektoriaus ataskaitos“ duomenimis, šalyje veikė 676 viešosios įstaigos, kurių dalininkas yra valstybė arba savivaldybės, todėl šio projekto nuostatos, nors ir

ribotą laiką, tačiau galėtų būti taikomas plačiam subjektų ratui, o atliktos analizės, kiek tiksliai viešųjų įstaigų galėtų inicijuoti sprendimus dėl teisinės formos keitimo ir kokios dėl to būtų pasekmės, nėra;

2) įgyvendinant Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijas (peržiūrėti valstybės valdomų įmonių teisinę formą ir mažinti veikiančių valstybės valdomų įmonių skaičių) ir Valstybės kontrolės valstybinių auditų „Valstybės valdomų įmonių grąža valstybei“, „Ar savivaldybių kontroliuojamų įmonių valdysena užtikrina efektyvią ir skaidrę įmonių veiklą“ ir „Ar valstybės ir savivaldybių dalyvavimas valdant viešąsias įstaigas užtikrinant naudą visuomenei“ rekomendacijas, Vyriausybė suplanavo ir įgyvendina priemones, kuriomis siekiama sumažinti valstybės ar savivaldybių valdomų įmonių skaičių, todėl šių pertvarkų tendencijų kontekste, projekto Nr. XIIIIP-1518 nuostatos, priešingai, nepagrįstai išplėstų valstybės bei savivaldybės įmonių statusą turinčių subjektų ratą;

3) projekto Nr. XIIIIP-1518 iniciatorių siūlomas konkrečių viešųjų įstaigų pertvarkymo būdas nėra pagrįstas ir racionalus, nepateikiami ekonominiais skaičiavimais pagrįsti argumentai, kodėl inicijuojama alternatyva (viešosios įstaigos pertvarkymas) būtų pranašesnė už kitas (viešosios įstaigos likvidavimas arba dalininko teisių pardavimas), be to nebuvo įvertinti visi galimi valstybės pasitraukimo iš viešosios įstaigos veiklos būdai, kaip pavyzdžiui, viešoji įstaiga likviduojama paraleliai įsteigiant privatų juridinį asmenį tokios veiklos vykdymui, ir kurio nuosavybės teisės (akcijos) perduodamos valstybei;

4) projekto Nr. XIIIIP-1518 siūlomais pakeitimais būtų sudarytos prielaidos išvengti Civiliniame kodekse įtvirtinto draudimo pertvarkyti viešuosius juridinius asmenis į privačius juridinius asmenis, be to teisės aktų kūrimas individualiems atvejams yra laikytinas kaip ydinga praktika, darantis žalą visai teisėkūros sistemai, nes neužtikrina, kad keičiant esamą teisinį reguliavimą būtų tinkamai įvertintos galimos numatomo teisinio reguliavimo pasekmės ir teisinio reguliavimo alternatyvos.

Pagrindinis Ekonomikos komitetas 2018 m. birželio 21 d. šį įstatymo projektą atmetė.

2. Seimo nutarimo „Dėl vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo“ projektą Nr. XIIIIP-1779, kuriuo siekiama nustatyti 2019–2021 metų vidutinio laikotarpio tikslą – ne didesnę kaip 1 procentas bendrojo vidaus produkto to meto kainomis struktūrinį valdžios sektoriaus deficitą. Audito komitetas nepritarė Seimo nutarimo projektui Nr. XIIIIP-1779, siekiant, kad būtų nustatytas ambicingesnis 2019–2021 metų vidutinio laikotarpio tikslas, atsižvelgiant į tai, kad:

1) Vyriausybė pagal nacionalinius teisės aktus yra įpareigota siekti ambicingesnių struktūrinio valdžios sektoriaus deficito tikslų ir ambicingesnius juos planuoja visuose vidutinės trukmės dokumentuose;

2) Valstybės kontrolės 2017 m. birželio 20 d. ataskaitoje Nr. Y-11 „Valdžios sektoriaus finansų tvarumo ataskaita“ pateiktos demografinės, valdžios sektoriaus pajamų ir išlaidų bei išlaidų pensijoms projekcijos atspindi socialinio tvarumo problematiką, susijusią su visuomenės senėjimu, kas ateityje pareikalaus papildomų valstybės biudžeto išlaidų;

3) nesilaikoma Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 5 straipsnio 1 punkte (vidutinio laikotarpio tikslas nustatomas iki einamųjų metų kovo 15 dienos Seimo

teisės aktu) ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto 171⁵ straipsnio 2 dalyje (Vyriausybė ne vėliau kaip iki kovo 1 dienos pateikia Seimui Seimo nutarimo dėl vidutinio laikotarpio tikslo nustatymo projektą) numatytų terminų.

Pagrindinis komitetas pritarė Seimo nutarimo Nr. XIII-1779 projektui. Seimo nutarimas Nr. XIII-1058 priimtas 2018 m. kovo 22 d.

3. Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 17, 19, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-1972, kuriuo siekiama atsižvelgianti į Europos Komisijos Lietuvai oficialiai pateiktą nuomonę dėl poreikio papildyti nacionalinius teisės aktus nuostatomis, kurios pabaigtų 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyvos 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms nuostatų perkėlimą į nacionalinę teisę. Toks papildymas yra svarbus skaidriam fiskalinės drausmės įgyvendinimo proceso užtikrinimui Lietuvoje. Šio papildymo neatlikus, Lietuvai būtų pradėta Europos teisės pažeidimo procedūra.

Seimo Audito komitetas iš esmės pritarė įstatymo projektui Nr. XIII-1972 ir pasiūlė pagrindiniam komitetui atkreipė dėmesį į tai, kad Vyriausybė kartu su Lietuvos Respublikos 2019 metų ir tam tikrų kitų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu Seimui teikiamuose dokumentuose nepateikia pilnos informacijos, nurodytos Biudžeto sandaros įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje, ir atitinkamai priėmė protokolinį sprendimą bei pasiūlė Vyriausybei pateikti Seimui visą prašomą informaciją kartu su teikiamu atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu.

Taip pat Seimo Audito komitetui išanalizavus Seimui atskaitingų institucijų valstybės biudžeto programų sąmatų nustatymo ir tvirtinimo reglamentavimą, nustatyta, kad Biudžeto sandaros įstatymo ir Seimui atskaitingų institucijų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatos dėl valstybės biudžeto programų ir išlaidų sąmatų nustatymo ir tvirtinimo, kai šiose institucijose yra kolegialus valdymo organas (komisija/taryba) nedera tarpusavyje ir praktikoje jos yra taikomos skirtingai. Seimui atskaitingų institucijų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nėra aiškiai apibrėžta, kas tvirtina metinių pajamų ir išlaidų sąmatas t. y. kolegialaus valdymo organo pirmininkas vienasmeniškai ar suderinęs su kolegialiu valdymo organu. Seimo Audito komitetas pasiūlė papildyti įstatymo projektą Nr. XIII-1972 nauju straipsniu ir nustatyti, kad asignavimų valdytojai, kurių įstaigose yra kolegialus valdymo organas (komisija/taryba), programų ir išlaidų sąmatas tvirtina gavę kolegialaus valdymo organo (komisijos/tarybos) pritarimą. Pagrindinis komitetas pritarė pateiktam siūlymui.

Įstatymas Nr. XIII-1328 Seime priimtas 2018 m. birželio 29 d.

4. Administracinių nusižengimų kodekso 185, 223 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-1870,

5. Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-1871.

Keičiamuose įstatymuose nustačius vadovo pareigą dėl finansinių ataskaitų ir veiklos ataskaitos parengimo, pateikimo ir paskelbimo, už jos neatlikimą grės atsakomybė. Vadovaujantis Administracinių nusižengimų kodekso 223 straipsniu už metinių finansinių ataskaitų rinkinių nepateikimą ar neteisingą

pateikimą JAR juridinio asmens vadovui gali būti skirta nuo 200 iki 3 000 eurų dydžio bauda. Taip pat, remdamasis Civilinio kodekso 2.70 straipsniu, JAR gali inicijuoti juridinio asmens likvidavimą, jei juridinis asmuo nepateikė finansinės atskaitomybės dokumentų per dvylika mėnesių nuo šiame kodekse ar kituose įstatymuose nustatytų šių dokumentų pateikimo JAR terminų pabaigos.

Audito komitetas kaip papildomas komitetas svarstė ir bendru komiteto narių sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 185, 223 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1870, ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, kuriems Seimo Audito komitetas pritarė.

Įstatymas Nr. XIII-1184 Seime priimtas 2018 m. gegužės 24 d.

Audito komitetas kaip papildomas komitetas svarstė ir bendru komiteto narių sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1871, ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo Audito komiteto pasiūlymą.

Įstatymas Nr. XIII-1185 Seime priimtas 2018 m. gegužės 24 d.

6. Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-884, kurio tikslas - įtvirtinti nuostatą, leidžiančią valstybei (savivaldybei) nuosavybės teise priklausantį turtą perduoti mokslo ir technologijų parkams (toliau –MITP) valdyti, naudoti ir juo disponuoti pagal patikėjimo sutartį ne ilgesniam kaip 20 metų laikotarpiui.

Komitetas iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam projektui Nr. XIIIIP-884, ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Konkurencijos tarybos pasiūlymus, kuriems pritarė Audito komitetas ir Seimo Audito komiteto pasiūlymus, kuriais siūlyta papildyti projektą nauju straipsniu, nustatant MITP patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį perduodamo valstybės ir (arba) savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką, taip pat nuostatomis dėl iš MITP patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį perduodamo turto nuomos gautų lėšų panaudojimo kontrolės – pasiūlyta projekte įtvirtinti MITP pareigą kasmet rengti Valstybės pagalbos teikimo ataskaitą ir užtikrinti, kad pasibaigus MITP finansiniams metams per keturis mėnesius nepriklausomas auditorius atliktų Valstybės pagalbos teikimo ataskaitos tikrinimą dėl ataskaitos atitikties Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos parengtoje tvarkoje nustatytiems reikalavimams.

Seimo (IV) pavasario sesijoje pateikti ir priimti Technologijų ir inovacijų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2269 ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 14, 15, 21, 23, 24 ir 84 straipsnių pakeitimo ir 18 ir 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2270, todėl projektas Nr. XIIIIP-884 Seimo plenaryje nesvarstytas.

7. Technologijų ir inovacijų įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2269,

8. Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 14, 15, 21, 23, 24 ir 84 straipsnių ir 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektą Nr. 2270, kurių tikslas - sudaryti teisinę sąlygas

sukurti palankias sąlygas Lietuvos Respublikoje vykdyti eksperimentinės plėtros veiklą, kurti ir diegti inovacijas, taip pat sudaryti palankias sąlygas Lietuvoje efektyviam visuomenės intelektinės veiklos ir kūrybinių galių, kuriomis siekiama visuomenei naudinga kryptimi pakeisti realią aplinką ir joje vykstančius procesus, naudojimui, kuriant, įgyvendinant ir pritaikant praktikoje naujas idėjas ir sprendžiant valstybei, visuomenei ir ūkiui svarbias problemas ir siekiant padidinti šalies konkurencingumą.

Komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad projektų Nr. XIIIIP - 2269 ir Nr. XIIIIP - 2270 pateikimas Seime įvyko 2018 m. birželio 12 d., o minėtų projektų svarstymas Seimo plenariniame posėdyje numatytas 2018 m. birželio 21 d., dėl ko papildomu komitetu paskirtas Audito komitetas turėjo itin limituotą laiką susipažinti su projektų nuostatomis ir pateikti komiteto išvadas, priėmė sprendimą nesvarstyti projektams pateiktų piliečių, asociacijų, politinių partijų, lobistų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymų, dėl jų siūlant apsispręsti pagrindiniame komitete bei teikti pasiūlymus tik dėl iš MITP patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį perduodamo valstybės ir (ar) savivaldybių turto nuomos gautų lėšų panaudojimo kontrolės, kurie iš esmės yra susiję su komiteto pateiktais pasiūlymais Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-884.

Po svarstymo komitetas pritarė projektui Nr. XIIIIP-2269 ir pasiūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms pritarė Audito komitetas ir Audito komiteto pasiūlymus, kuriais pasiūlyta:

1) įtvirtinti MITP pareigą kasmet Vyriausybės ar jos institucijos nustatyta tvarka rengti Valstybės pagalbos teikimo ataskaitą ir užtikrinti, kad pasibaigus MITP finansiniams metams per keturis mėnesius nepriklausomas auditorius, vadovaudamasis Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtinta ir su Lietuvos auditorių rūmais suderinta technine užduotimi atliktą Valstybės pagalbos teikimo ataskaitos tikrinimą dėl ataskaitos atitikties Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos parengtoje tvarkoje nustatytiems reikalavimams;

2) atsižvelgiant į tai, kad Projekte numatomos tokio vertinimo pasekmės (nustačius atsiradusią finansinę naudą ji turi būti perskirstytina MITP veikiančioms įmonėms kitais finansiniais metais joms padidinus teikiamų paslaugų kiekį ir kt.), numatyti MITP pareigą Valstybės pagalbos teikimo ataskaitą ir jos tikrinimo rezultatus pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai, taip pat skelbti savo interneto svetainėje. Projektui Nr. XIIIIP-2270 pritarta ir pasiūlyta jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms pritarė Audito komitetas.

Įstatymai Nr. XIII-1414 ir Nr. XIII-1415 Seime priimti 2018 m. birželio 30 d.

9. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1253, kuriuo siekta sudaryti galimybę bendruomeninėms organizacijoms gauti valstybės ar savivaldybės turtą panaudos pagrindais savo veiklai vykdyti neatsižvelgiant į tai, ar subjektas tuo metu turi nuosavybės teise priklausančio ar panaudos pagrindais perduoto valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto toje pačioje savivaldybėje, ar ne.

Komitetas, pritardamas Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos pastaboms, Vyriausybės ir Konkurencijos tarybos išvadoms, taip pat atkreipdamas dėmesį į tai, kad:

1) Kontrolės 2018 m. sausio 24 d. valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-2018-P-60-8-1 „Valstybės nekilnojamojo turto valdymas“ rekomendacijų įgyvendinimo plane Lietuvos Respublikos Vyriausybei rekomenduota parengti valstybės nekilnojamojo turto valdymo gaires, o pereinamuoju laikotarpiu maksimaliai apriboti galimybę valstybės nekilnojamojo turto gauti panaudos pagrindais, o iniciatorių teikiamu įstatymo projektu Nr. XIIIIP-1253 priešingai, nenustačius papildomų kontrolės mechanizmų siekiama išplėsti valstybės nekilnojamojo turto panaudos gavėjų ratą;

2) pritarus įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1253 ir bendruomeninėms organizacijoms suteikus išskirtines sąlygas panaudos pagrindais valdyti ir naudoti valstybės ir savivaldybių turtu, būtų diskriminuojamos kitos asociacijos, kurių veikla taip pat teikia naudą visuomenei ar jos daliai socialinėje ar valstybės nacionalinio saugumo stiprinimo srityse, o tai prieštarautų suformuotai Konstitucinio Teismo doktrinai, pasiūlė projektą Nr. XIIIIP-1253 atmesti.

Projektas Nr. XIIIIP-1253 Seimo (IV) pavasario sesijoje nesvarstytas, nes pagrindiniu komitetu paskirtas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas projekto suvartyje padarė pertrauką iki Seime bus pateiktas Vyriausybės rengiamas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 6, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas.

10. Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-491 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2209, kuriuo siekta sudaryti teisinės prielaidas tam, kad asmenys, neatitinkantys minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų, negalėtų dalyvauti viešuosiuose pirkimuose. Po svarstymo komitetas pritarė projektui Nr. XIIIIP-2209 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms pritarė Audito komitetas ir Audito komiteto pasiūlymus, kuriais siūlyta tiekėjų pašalinimo pagrindus, jeigu jie neatitinka minimalių patikimo mokesčio mokėtojo kriterijų detalizuoti Mokesčių administravimo įstatyme, o ne Viešųjų pirkimų įstatyme, projekte nustatyti Vyriausybės įgaliotos institucijos pareigą Viešųjų pirkimų tarnybai teikti informaciją apie subjektus, neatitinkančius minimalių mokesčių mokėtojo kriterijų, o Viešųjų pirkimų tarnybai tokią informaciją skelbti savo el. puslapyje.

Taip pat, komitetas atkreipė pagrindinio komiteto dėmesį į tai, kad:

1) pritarus Audito komiteto pasiūlymui svarstomame projekte Nr. XIIIIP-2209 nustatyti, kad tiekėjui padarius profesinį pažeidimą, dėl kurio jis netenkina minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų, nustatytų Mokesčių administravimo įstatyme, perkančiajai organizacijai atsirastų pareiga jį pašalinti iš viešojo pirkimo procedūros, todėl siekiant teisės aktų tarpusavio suderinamumo, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 38, 68, 87, 100, 132, 139, 140 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2208 nuostatos dėl laikotarpio, kurio metu tiekėjas laikomas neatitinkančiu minimalių patikimo mokesčio mokėtojo kriterijų, derintinos su galiojančio Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio nuostatomis, kuriose reglamentuojama tiekėjo pašalinimo iš

viešųjų pirkimų procedūrų trukmė bei 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB;

2) atsižvelgiant į tai, kad pritarus Audito komiteto pasiūlymams perkančiosios organizacijos įgis pareigą pašalinti tiekėją iš pirkimo procedūros, jeigu jis yra padaręs pažeidimą dėl kurio neatitinka minimalių mokesčių mokėtojo patikimumo kriterijų, nustatytų Mokesčių administravimo įstatyme, siekiant užtikrinti perkančiųjų organizacijų galimybę savalaikiai gauti informaciją apie tiekėjų atitiktį minimaliems mokesčių mokėtojo patikimumo kriterijams, projektas Nr. XIIP-2208 pildytinas nuostatomis, numatančiomis Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos pareigą administruoti informaciją apie minimalių mokesčių mokėtojo patikimumo kriterijų neatitinkančius subjektus bei tokią informaciją teikti Viešųjų pirkimų tarnybai.

Pagrindinis komitetas pritarė Audito komiteto pasiūlymams. Įstatymas Nr. XIII-1331 Seime priimtas 2018 m. birželio 28 d.

11. Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 55 ir 87 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1269, kurio tikslas - numatyti pareigą perkančiosioms organizacijoms pirkimo sutartyje reikalauti, o tiekėjams, atitinkamai, įsipareigoti, jog viešojo pirkimo sutarties vykdymo metu tiekėjo ir jo numatomo (-ų) pasitelkti subrangovo (-ų) darbuotojams būtų mokamas ne mažesnis nei siūlomame įstatymo projekte apibrėžtas darbo užmokestis. Tuo pačiu siūloma numatyti perkančiosioms organizacijoms teisę viso pirkimo sutarties vykdymo metu tikrinti kaip tiekėjas ir jo pasitelktas (-i) subrangovas (-ai) laikosi sutartimi prisiimtu įsipareigojimų dėl konkretaus dydžio darbo užmokesčių mokėjimo darbuotojams užtikrinimo. Atitinkamai įstatymo projekte siūloma įtvirtinti, kad tiekėjui, nesilaikančiam su darbo užmokesčio mokėjimu susijusių įsipareigojimų, perkančioji organizacija tokio tiekėjo atžvilgiu taikytų ekonomines, o pagal savo nuožiūra, ir papildomas sankcijas.

Komitetas, pritardamas projektu Nr. XIIP-1269 siekiamais tikslams, tačiau įvertinęs, kad dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimų, susijusių su darbo užmokesčio dydžio kriterijaus taikymu viešuosiuose pirkimuose, sutarimas turi būti rastas tarp visų viešųjų pirkimų sistemos dalyvių – politikos formuotojų, politikos įgyvendintojų, perkančiųjų organizacijų, tiekėjų bei priežiūros ir kontrolės institucijų, o Seimui 2018 m. pirmąjį pusmetį planuojami pateikti Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai susiję ne tik su darbo užmokesčio dydžio kriterijaus taikymo viešuosiuose pirkimuose nustatymu, bet ir su ES teisinio reglamentavimo perkėlimu į nacionalinę teisę, siekiant įgyvendinti 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/55/ES dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo viešuosiuose pirkimuose nuostatas, todėl siekdamas užtikrinti savalaikį ir efektyvų ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę procesą, priėmė sprendimą pritariti projektui Nr. XIIP-1269 ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos pastabas, kurioms pritarė Audito komitetas.

Projektas Nr. XIIP-1269 pagrindiniame komitete Seimo (IV) pavasario sesijoje nesvarstytas.

2.3. Parlamentinė kontrolė

Aktuali informacija apie Audito komiteto sprendimų įgyvendinimą pateikiama [PARKIS](#) sistemoje.

2.3.1. Valstybinio audito ataskaitos

1. Audito komitetas pavasario sesijoje išklausė Valstybės kontrolės 2018 m. kovo 20 d. valstybinio audito ataskaitą Nr. VA-2018-P-50-2-3 „**Ar Lietuvos verslo priežiūros sistema efektyvi**“. Auditoriai nustatė, kad verslo priežiūros sistemos pertvarka Lietuvoje pradėta vykdyti nuo 2009 m., tačiau iki šiol nėra skaičiuojama, kiek valstybei kainuoja verslo priežiūra, o šalyje verslą prižiūri 56 institucijos, nuo kurių veiklos efektyvumo priklauso, ar nėra nepagrįstų biurokratinių kliūčių, perteklinių reikalavimų, kurie kuria administracinę ir kitą reguliavimo našą. Atliktas auditas rodo, kad vykdytas verslo priežiūros institucijų konsolidavimas daugiau buvo orientuotas į priežiūros institucijų skaičiaus mažinimą, o priežiūros veiklos kokybės gerinimas nebuvo prioritetu. Taip pat nustatyta, kad Vyriausybės ir pusės ministerijų metinėse veiklos ataskaitose iš viso nėra informacijos apie jų sektoriuose vykdomą verslo priežiūrą.

Išklusius ataskaitos pristatymą Audito komitete, bendru sutarimu nutarta tęsti ataskaitos, kompleksiškai kartu su kitų valstybės kontrolės ataskaitų, rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, taip pat paprašyta Ūkio ministerijos pateikti Seimo Audito komitetui Priežiūros institucijų pažangumo vertinimo (švieslentės) metodiką, siekiant reguliariai atlikti priežiūros institucijų vertinimus ir nustatyti jų pažangą, diegiant pažangias ūkio subjektų veiklos priežiūros priemones.

2. Audito komitetas pavasario sesijoje taip pat išklausė Valstybės kontrolės 2017 m. lapkričio 28 d. valstybinio audito ataskaitą Nr. VA-2017-P-50-1-20 „**Ar gali gerėti Lietuvos mokinių pasiekimai**“. Atliktas auditas rodo, kad nors šalyje 2014–2016 m. mokinių skaičius sumažėjo beveik 14 tūkst., o mokyklų – 49-iomis, bet finansavimas švietimui išaugo. Nuo 2006 m. mokymo išlaidos išaugo net 53 proc. ir 2016 m. iš viso sudarė daugiau nei pusę milijardo eurų, bet mokymosi rezultatai negerėja. Remiantis EBPO vertinimu, pagal mokinių pasiekimus laikomės žemiau vidurkio.

Auditoriai pastebėjo, kad daugumoje mažesnių mokyklų mokinių ugdymo rezultatai žemesni nei tik ES, bet ir Lietuvos mastu, o net 34 proc. tėvų, turinčių mokyklinio amžiaus vaikų, samdė korepetitorius. Ketvirtis iš jų, juos samdė ir net pradinių klasių mokiniams. Audito metu taip pat nustatyta, kad bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarka vykdoma nesiekiant gerinti mokinių ugdymosi rezultatų, o Švietimo ir mokslo ministerija neturi įtakos pertvarkant savivaldybių mokyklų tinklą, todėl ir siekis gerinti mokinių pasiekimus lieka tik „popieriniu“ rodikliu svarbiausiame šalies strateginiame dokumente.

Įvykus diskusijai po šios ataskaitos svarstymo komitete, nutarta tęsti šios ataskaitos, kompleksiškai kartu su kitų valstybės kontrolės ataskaitų, rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną.

3. Audito komiteto posėdyje svarstyta Valstybės kontrolės 2018 m. gegužės 31 d. išorinių peržiūrų apibendrinimo ataskaita Nr. IP-13 „**Savivaldybių kontrolierių (savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų) atliktų auditų išorinių peržiūrų 2018 metais rezultatai**“. Audito kokybės užtikrinimo sistemų vertinimo ir atliktų auditų išorinės peržiūros metu buvo nustatyta reikšmingų ir nereikšmingų nukrypimų nuo teisės aktų, reglamentuojančių auditą. Iš 12-os peržiūrėtų savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų sukurtas audito kokybės kontrolės sistemos 6-ių tarnybų įvertintos kaip turinčias trūkumų, tačiau iš esmės sukurtos kokybės kontrolės sistemos yra veiksmingos ir užtikrina, kad visi auditai būtų atliekami pagal auditą reglamentuojančius teisės aktus; 6-ių tarnybų įvertintos kaip turinčias reikšmingų trūkumų, t. y. esamos kokybės kontrolės sistemos neužtikrina, kad auditai būtų atliekami pagal auditą reglamentuojančius teisės aktus. Pažymėtina, kad auditų atlikimo kokybės ir dokumentavimo lygis, palyginti su 2017 metų išorinės peržiūros rezultatais, išlieka sąlyginai panašus. Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybių kontrolierių asociacija, įgyvendindama ankstesnių peržiūrų metu teiktas rekomendacijas, 2017 metais įsteigė tarnybų veiklą koordinuojančius Audito plėtros, Audito kokybės ir gerosios praktikos sklaidos ir Teisės komitetus. Taip pat, Savivaldybių kontrolierių asociacijos visuotiniame susirinkime 2017 m. gruodžio 7 d. buvo patvirtintas atnaujintas savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksas. 2017 metais buvo suplanuoti ir atliekami veiklos auditai.

Pažymėtina, kad 2017 m. gegužės 24 d. Seimo valdybos sprendimu Nr. SV-S-268 sudaryta darbo grupė pasiūlymams dėl savivaldybių išorės audito modelio tobulinimo parengti (sudaryta iš ADK ir VVSK narių), 2018 m. gegužės 31 d. parengė Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 14, 16, 20, 27, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2278, kuriuo siekiama užtikrinti savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų nepriklausomumą, objektyvumą, savarankiškumą ir atliekamo audito kokybę, užtikrinti „keturių akių“ principą ir su juo susijusius įstatymų projektus Nr. XIIP-2279, XIIP-2280, XIIP-2281, XIIP-2282, XIIP-2283, XIIP-2284, kuriais siekiama patikslinti ir suvienodinti įstatymuose vartojamą sąvoką „savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba“.

4. Audito komitetas pavasario sesijoje svarstė Valstybinio audito ataskaitą Nr. VA-2018-P-40-6-2 „**Teisėkūros procesas**“. Išklausus Valstybės kontrolės pateiktą ataskaitą bendru Komiteto narių sutarimu nutarta pasiūlyti Seimo Antikorupcijos komisijai svarstyti šią valstybinio audito ataskaitą, įvertinant galimas korupcijos apraiškos rizikas teisėkūros procese, kai jame dalyvauja suinteresuoti asmenys.

5. Audito komitetas pavasario sesijoje svarstė Valstybės kontrolės 2018 m. sausio 24 d. valstybinio audito ataskaitą Nr. VA-2018-P-60-8-1 „**Valstybės nekilnojamojo turto valdymas**“. Ataskaitoje konstatuota, kad valstybės nekilnojamojo turto išlaikymo sąnaudos vien 2016 m. siekė mažiausiai 179,8 mln. eurų, tačiau nėra suformuluota ilgalaikių gairių, kaip šis turtas turėtų būti efektyviausiai panaudojamas: nėra įvertinta, kiek ir kokio turto reikia valstybei jos funkcijoms atlikti, o kiek jo būtų galima išnuomoti, kuriuos objektus ateityje reikėtų plėtoti, o kuriuos nugriauti ar parduoti.

Tad stokojant sisteminių sprendimų valstybės turto valdymo politikoje ne tik didinama viešojo sektoriaus administracinė našta dėl galimai nereikalingo turto priežiūros, bet ir neišnaudojama proga sutaupyti bei gauti papildomų biudžeto lėšų.

Komitetas, įvertinęs valstybinio audito ataskaitoje identifikuotas problemas 2018 m. kovo 7 d. priėmė sprendimą Nr. 141-S-3 „**Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo**“, kuriuo Vyriausybei pasiūlyta: nustatyti, kad pereinamuoju laikotarpiu, iki bus priimti sprendimai dėl valstybės turto valdymo ir pakeisti atitinkami teisės aktai, valstybės nekilnojamasis turtas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis būtų perduodamas tik objektyviai pagrįstomis aplinkybėmis ir tik užtikrinant sąžiningą konkurenciją; imtis veiksmų, kad nekilnojamojo turto valdytojai nedelsiant kreiptųsi į Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos dėl valstybinės žemės sklypų suformavimo po jų valdomais pastatais. Siekiant užtikrinti nuolatinę ir efektyvią klausimo parlamentinę kontrolę, komitetas apie sprendimo ir Audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo eigą reguliariai informuojamas kiekvienų metų kovo 1 d., birželio 1 d., rugsėjo 1 d. ir gruodžio 1 d.

Komitetui 2018 m. birželio mėn. Finansų ministerijos pateiktais duomenimis jau yra parengti ir institucijoms pateikti derinti teisės aktų projektai, dėl valstybės turto panaudos teisinio reguliavimo, valstybės nekilnojamojo turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn, VĮ Turto banko paslaugų valdant administracinį valstybės nekilnojamąjį turtą gerinimo. Minėtus įstatymų projektus Seimui planuojama pateikti svarstyti Seimo V (rudens) sesijoje.

6. Komitetas taip pat svarstė Valstybės kontrolės 2018 m. gegužės 4 d. valstybinio audito ataskaitą Nr. VA-2018-P-900-1-4 „**Viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimas**“. Valstybės kontrolės atlikto audito duomenimis, 2016 m. viešuosiuose pirkimuose dalyvavo 3,894 perkančiosios organizacijos, kurios atliko 810 tūkst. pirkimų už 4,6 mlrd. Eur. Viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo sąnaudos minėtais metais sudarė beveik 101 mln. Eur. Komitete diskutuota apie galimas viešųjų pirkimų efektyvinimo priemones, poreikį stiprinti perkančiųjų organizacijų vidaus kontrolės procedūras, kurios leistų pirkimus atlikti efektyviai, akcentuota viešųjų pirkimų centralizavimo svarba, kuri leistų didinti administravimo efektyvumą, taip pat būtinybę specializuoti ir profesionalizuoti viešųjų pirkimų specialistus, sutelkti ekspertines žinias ir taip sumažinti klaidų ir pažeidimų skaičių.

Apie viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo problematiką, galimus sprendimo būdus diskutuota ir bendroje Seimo Audito komiteto, Valstybės kontrolės ir Seimo Europos informacijos biuro surengtoje konferencijoje „Viešieji pirkimai. Gerosios ES patirtys ir jų taikymas Lietuvoje“.

2.3.2. Kiti parlamentinės kontrolės klausimai

1. Audito komitetas pavasario sesijoje svarstė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. veiklos ataskaitą. Posėdžio metu Vyriausybės, Finansų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos atstovai atsakinėjo į komiteto narių klausimus. Audito komitetas nepritarė Vyriausybės 2017 m. veiklos ataskaitai.

2. Audito komitetas dar 2017 m. gruodį svarstė įstatymų projektus, kuriais buvo siekiama aiškiau reglamentuoti viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos tvarkymą, kai viešojo sektoriaus subjektų apskaita tvarkoma centralizuotai, panaikinti Valstybės tarnybos įstatymo nuostatas, trukdančias konsoliduoti personalo administravimo funkcijas, taip pat sukurti teisinius pagrindus valstybės institucijų ir įstaigų vidaus administravimo funkcijas atlikti centralizuotai. Komitetas, įvertinęs šio klausimo svarbą, Seimo pavasario sesijoje domėjosi **buhalterinės apskaitos ir personalo administravimo funkcijų konsolidavimo eiga**. Posėdyje dalyvavę Vyriausybės kanceliarijos atstovai komitetui pristatė pagrindinius atliktus pasirengimo darbus: 2018 m. vasario 15 d. įsteigtas Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras (NBFC), 2018 m. vasario 7 d. priimtas Vyriausybės nutarimas Nr. 126 „Dėl buhalterinės apskaitos ir personalo administravimo funkcijų atlikimo centralizuotai“ – nuo 2018 m. liepos 3 d. pradedamas 142 įstaigų centralizuotas buhalterinės apskaitos ir personalo administravimo funkcijų atlikimas NBFC ir 2018 m. kovo 1 d. 11 įstaigų (Vyriausybės kanceliarijos ir 10 Vyriausybės atstovų apskrityse tarnybų) buhalterinę apskaitą centralizuotai jau atlieka NBFC.

Atsižvelgiant į Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžių įstaigų nustatytas sisteminės problemas susijusias su viešaisiais pirkimais, valstybės lėšų ir turto valdymu ir naudojimu, bendru komiteto narių sutarimu pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

1) įvertinti galimybę į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. vasario 7 d. nutarimo Nr. 126 „Dėl buhalterinės apskaitos ir personalo administravimo funkcijų atlikimo centralizuotai“ priede pateiktą sąrašą „Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, ministerijų, Vyriausybės įstaigų, Vyriausybės atstovų tarnybų, atitinkamo ministro valdymo sritims priskirtų įstaigų prie ministerijos, kitų biudžetinių įstaigų, kurių savininko teisės ar pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, kurių buhalterinės apskaitos ir personalo administravimo funkcijos centralizuotai atliekamos Nacionaliniame bendrųjų funkcijų centre, sąrašas“ įtraukti Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją ir jos valdymo sričiai priskirtas įstaigas.

Vyriausybė informavo, kadangi pasirengimas I-jam buhalterinės apskaitos ir personalo administravimo funkcijų konsolidavimo etapui jau vyksta. Teisingumo ministerijos ir jos valdymo sričiai priskiriamoms įstaigoms nepakaks laiko pasirengti šiam konsolidavimo etapui, todėl Teisingumo ministerijos ir jos valdymo sričiai priskiriamų įstaigų buhalterinės apskaitos ir personalo administravimo funkcijos bus konsoliduojamos II-me etape.

3. Audito komitetas nuo 2016 m. pavasario tebetęsia ir **Valstybei svarbių ekonominių projektų (VSEP)** peržiūros rezultatų parlamentinę kontrolę ir nuolat domėjosi VSEP įgyvendinimo būkle ir jų eiga. Audito komitetas dar Seimo (III) rudens sesijoje komitete pasiūlė Vyriausybei, atliekant VSEP sąrašo peržiūrą, spręsti dėl tolesnio statuso reikalingumo projektams, kurie neatitinka tokiems projektams keliamų reikalavimų ar kriterijų, ir aktyviau spręsti klausimą dėl VSEP, kurie nebėra svarbūs ir aktualūs.

Ministro Pirmininko pavedimu, Ūkio ministerija kartu su ministerijomis, kurioms pagal ministrams pavestas valdymo sritis priskirtinų VSEP statuso reikalingumo klausimas svarstyti, – iki

2018 m. gegužės 1 d. turėjo pateikti išvadas dėl VSEP statuso tolesnio reikalingumo arba sprendimų projektus dėl VSPE statuso panaikinimo, dėl šių projektų:

- Susisiekimo komunikacijų, reikalingų sunkiasvoriams ir didžiagabaričiams kroviniams vežti naujos branduolinės (atominės) elektrinės statybai, parengimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliuose projektas maršrutu Klaipėda–Telšiai–Šiauliai–Panevėžys–Visaginas;
- „Paslaugų smulkiam ir vidutiniam verslui parkas „Gariūnai“ Vilniaus mieste, Aukštųjų Panerių pramoninio rajono C zonos (Gariūnai) A ir B teritorijose“;
- „Nacionalinio kongresų centro LITEXPO įkūrimas“;
- „Plastikinių medžiagų gamybos centro plėtra“;
- Vilniaus futbolo akademijos vykdomas futbolo aikštynų Vilniuje, Karklų g. 35, projektas;

Taip pat Ūkio ministerija kartu su kitomis suinteresuotomis institucijomis iki minėtos datos turėjo išnagrinėti Kariotiškių kadastrinės vietovės Trakų rajone, Moluvėnų kaime, ekonominio projekto ir projektų grupės „Jūrų vartai“ įgyvendinimo būklę ir pateikti išvadas dėl VSEP statuso tolesnio reikalingumo arba sprendimų projektus dėl VSEP statuso panaikinimo.

Pažymėtina, kad 2018 m. vasario 21 d. Vyriausybės posėdyje priimti 2 nutarimai dėl VSEP pripažinimo netekusiais galios, panaikinant VSEP statusą šiems projektams:

- dėl Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminalo;
- dėl magistralinio dujotiekio Klaipėda-Kuršėnai.

Kol nebus nuspręsta, kurie VSEP projektai yra iš tiesų svarbūs ir reikšmingi, o kurių statusas gali būti naikinamas, ir „išvalytas“ bei sutvarkytas visų VSEP sąrašas, Audito komitetas tęs šio klausimo parlamentinę kontrolę.

4. Audito komitetas 2017 m. posėdžių metu svarstė klausimą **dėl viešųjų įstaigų, dalinai finansuojamų iš valstybės biudžeto, auditų tikslingumo**. 2017 m. birželio 28 d. komiteto posėdyje buvo nutarta rengti teisės aktų pakeitimus dėl viešųjų įstaigų, dalinai finansuojamų iš valstybės biudžeto, auditų, kuriais būtų nustatyta kasmetinių privalomų auditų atlikimo pareiga. Pakartotinai šio klausimo įgyvendinimo klausimas buvo tęsiamas ir 2017 m. gruodžio 13 d. bei 2018 m. kovo 7 d. Audito komiteto posėdžiuose. Finansų ministerijai informavus apie Viešųjų įstaigų įstatymo projekto bei kitų susijusių projektų parengimą ir pateikimą suinteresuotoms institucijoms derinti, pristacius esminius įstatymo projektų pakeitimus dėl viešųjų įstaigų, dalinai finansuojamų iš valstybės biudžeto, auditų, buvo toliau tęsiama šio klausimo parlamentinę kontrolę. Įstatymų projektų paketas Nr. XIIIIP-1862 – XIIIIP-1872 2018 m. kovo 27 d. buvo užregistruotas Seime ir Audito komitetas kaip pagrindinis komitetas svarstė šiuos įstatymų projektus. Audito komitetas, siekdamas spręsti situacijas, kai didelę įtaką visuomenei darančių bei daug biudžetų lėšų gaunančių subjektų, tokių kaip universitetai, ligoninės ar poliklinikos, finansinėse ataskaitose pateikiama informacija ne visada būna iki galo tiksli ar teisingai atvaizduojanti esamą finansinę situaciją, nes pelno nesiekiančių subjektų (pvz., viešųjų įstaigų, labdaros ir paramos fondų) valdymo organai retai priima sprendimus atlikti finansinių ataskaitų auditą,

pritarė viešųjų įstaigų įstatymo projekto Nr. XIII-P-1863(2) nuostatomis, kuriose įtvirtinami kriterijai, kuriems esant būtų privaloma atlikti finansinių ataskaitų auditą.

Įvertinant tai, kad Audito komitetas buvo nusprendęs tęsti parlamentinę kontrolę, kol teisės aktuose bus įtvirtinta kasmetinių privalomų auditų atlikimo pareiga viešosios įstaigoms, dalinai finansuojamoms iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, o įstatymai Nr. XIII-1176, Nr. XIII-1177, Nr. XIII-1178, Nr. XIII-1179, Nr. XIII-1180, Nr. XIII-1181, Nr. XIII-1182, Nr. XIII-1183 ir Nr. XIII-1186 Seime buvo priimti 2018 m. gegužės 24 d., šio klausimo parlamentinė kontrolė baigta.

5. Audito komitetas Seimo pavasario sesijoje tęsė **viešosioms sveikatos priežiūros įstaigoms perduoto valstybės turto valdymo problematikos klausimo** parlamentinę kontrolę po valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-2017-P-10-2-8 „Viešosioms sveikatos priežiūros įstaigoms perduoto valstybės turto valdymas“ 2017 m. birželio 28 d. išklauso.

Į 2018 m. kovo 21 d. Audito komiteto posėdžio darbotvarkę buvo įtrauktas klausimas apie minėtos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo eigą. Komitetui prieš posėdį raštu paprašius informuoti apie rekomendacijų įgyvendinimo plano eigą, nes jų terminai yra arba pasibaigę, arba likusios turėtų būti pabaigtos įgyvendinti keletu mėnesių laikotarpyje, Sveikatos apsaugos ministerija dalį informacijos pateikė, o likusią dalį atsiuntė posėdžio dieną, likus 15 min. iki Audito komiteto posėdžio pradžios, su prašymu išdalinti ją komiteto nariams. Taigi, dėl Sveikatos apsaugos ministerija pavėluotai pateiktos informacijos nutarta perkelti klausimo svarstymą į artimiausią Audito komiteto posėdžio darbotvarkę su prašymu ministerijai pateikti papildomą informaciją bei raštišką nuomonę dėl Konkurencijos tarybos išdėstytos viešosioms sveikatos priežiūros įstaigoms perduoto valstybės turto valdymo problematikos. 2018 m. kovo 28 d. Komiteto posėdyje apsvaščius minėtą klausimą, buvo nutarta priimti Audito komiteto sprendimą. 2018 m. balandžio 11 d. komiteto sprendime Nr. 141-S-7 „Dėl sveikatos apsaugos ministerijos valdomo turto ir sveikatos priežiūros sistemos finansavimo“ pasiūlyta Sveikatos apsaugos ministerijai iki 2018 m. rugsėjo 1 d.:

1) atlikti ekonomiškai pagrįstą galimų alternatyvių turto valdymo kaštų palyginimo analizę, siekiant įvertinti šio turto valdymo efektyvumą, optimizuoti kaštus ir nustatyti tikrąjį turto valdytoją;

2) atsižvelgiant į šio sprendimo 1.1 punkte nurodytos analizės rezultatus, iš esmės peržiūrėti sveikatos sistemos valdymo ir apmokėjimo už sveikatos priežiūros paslaugas modelį tam, kad būtų sukurtos tinkamos ekonominės paskatos racionaliai įsigyti ir valdyti turtą.

6. Audito komitetas Seimo pavasario sesijoje tęsė valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-2017-P-50-4-14 „**Ar valstybinių universitetų turtas valdomas ir naudojamas kryptingai – mokslinei veiklai ir studijoms**“ rekomendacijų įgyvendinimo eigos stebėseną. Šis klausimas buvo svarstytas Audito komiteto 2018 m. kovo 21 d. ir gegužės 23 d. Audito komiteto posėdžiuose. Diskusijų metu kelti klausimai, kodėl valstybė investuoja turtą ir jis tampa universitetų nuosavybe su tikslu jį parduoti, nors dar nėra baigtas įgyvendinti aukštųjų mokyklų tinklo optimizavimo planas, o parduotas turtas, pasibaigus optimizavimo procesui, gali būti reikalingas mokslui ir studijoms. Taip pat ieškota argumentų, kodėl pasirinktas būdas (kai turtą realizuoja patys universitetai), yra geriausias sprendimas,

lyginant su kitomis galimomis alternatyvomis, pvz. realizacija per Turto banką ar per kitus turto realizavimo patirtį turinčius subjektus. Posėdžio metu diskutuota, ar universitetai tikrai turi pakankamai pajėgumų tinkamai organizuoti turto realizavimo procesą ir tą turtą realizuoti palankiausia kaina, bei kodėl valstybinėms aukštosioms mokykloms yra sudarytos galimybės gautas lėšas skirti ne investicijų projektams įgyvendinti, bet įstaigos išlaikymui.

Įvertinus **valstybinių universitetų turto valdymo ir naudojimo efektyvumo** klausimo eigą bei svarbą, 2018 m. gegužės 23 d. Švietimo ir mokslo ministerijai išsiųstas protokolinis sprendimas, kuriame atsižvelgiant į šiuo metu vykstančią universitetų tinklo ir jų valdomo turto optimizavimo pertvarką, kai universitetai, turėdami atskiras turto valdymo vizijas, planuoja ir vykdo įvairius veiksmus, susijusius su turto realizavimu bei iš to gautų pajamų investavimu į kitus nekilnojamojo turto objektus, taip pat į tai, kad šios funkcijos nėra tiesiogiai susietos su moksline veikla ir studijų vykdymu, ir aukštosios universitetinės mokyklos gali neturėti pakankamai gebėjimų ir pajėgumų užtikrinti tinkamą, efektyvų ir racionalų nekilnojamojo turto realizavimą bei gautų pajamų iš to turto investavimą, dėl ko universitetų turtas gali būti realizuotas nedidžiausia finansinę naudą duodančia verte ir lėšos panaudotos ne pagal tikslinę paskirtį, bendru komiteto narių sutarimu pasiūlyta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai įvertinti ar universitetai yra tinkamiausi subjektai, galintys vykdyti nekilnojamojo turto realizavimo bei investavimo procesą.

7. Audito komitetui 2017 m. kovo 7 d. posėdyje pristatyti **Apibendrinti 2017 metų duomenys apie asignavimų valdytojų lėšų panaudojimą reprezentacijai, transportui, kvalifikacijai tobulinti, ekspertams, komandiruotėms ir darbo užmokesčiui**. Seimo Audito komitetas išanalizavęs apibendrintus 2017 m. duomenis nustatė, kad kiekvienais biudžetiniais metais IV ketvirčio išlaidos žymiai didėja; ekspertų ir konsultantų paslaugų įsigijimo išlaidos pagal patvirtintą išlaidų klasifikatorių neparodo visų valstybės biudžeto išlaidų ekspertams, teisinėms paslaugoms, galimybių studijoms, analizėms ir tyrimams, nes šios lėšos gali būti nurodomos ne pagal vieną, o pagal kelis klasifikacijos straipsnius, atsižvelgdamas į tai, kad teisinis reguliavimas neužtikrina tinkamos išlaidų kontrolės. Seimo Audito komitetas pasiūlė Vyriausybei imtis kontrolės priemonių siekiant užtikrinti 2018 ir vėlesnių metų tinkamą ir vienodą informacijos apie asignavimų valdytojų išlaidas atskleidimą pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją, patvirtintą 2017 m. spalio 10 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-343 „Dėl finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo pakeitimo“, ir užtikrinti efektyvų ir proporcingą valstybės biudžeto lėšų planavimą, jį susiejant su faktiniu išlaidų panaudojimu bei pasiskirstymu pagal ketvirčius.

Pažymėtina, kad Finansų ministerija, siekdama, kad asignavimų valdytojais asignavimus paskirstydami ketvirčiais (įvertinę realius poreikius) juos planuotų kaip galima tiksliau, šiuo metu analizuoja galimybes, kaip būtų galima papildomai kontroliuoti valstybės biudžeto asignavimų perskirstymą tarp ketvirčių (įvertinant objektyvias lėšų perskirstymo reikmes). Taip pat siekdama užtikrinti proporcingą lėšų planavimą ir naudojimą ketvirčiais, Finansų ministerija planuoja stiprinti

sąmatos kontrolę – numatyti tam teisinės ir (arba) techninės priemonės iki 2018 m. liepos 1 d. Finansų ministerija siekdama išvengti skirtingo išlaidų traktavimo, peržiūrės Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos paaiškinimus ir esant poreikiui aiškiau įvardys galimas išlaidas.

8. Audito komitetas svarstė Valstybės kontrolės 2018 m. vasario 28 d. ataskaitą Nr. Y-2 „**Valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo ataskaita**“. Pastebėta, kad dalis svarbių rekomendacijų dar vis yra susijusios su Seimui pateiktais įstatymų projektais, kuriais siūloma spręsti audito metu nustatytas vidaus kontrolės ir vidaus audito sistemos tobulinimo, korupcijos prevencijos ir rizikos nustatymo, disponavimo valstybine žeme, žmoniškųjų išteklių valdymo viešajame sektoriuje, savivaldybių kontroliuojamų įmonių valdysenos bei socialinių įmonių veiklos tobulinimo, valstybės informacinių išteklių valdymo, smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo ir kitas problemas. Audito komitetas siekdamas, kad valstybinio audito rekomendacijos būtų įgyvendintos laiku 2018 m. kovo 7 d. sprendimu Nr. 141-S-1 „**Dėl valstybinių auditų rekomendacijų įgyvendinimo**“ pasiūlė Vyriausybei užtikrinti tinkamą valstybių auditų ataskaitose teikiamų rekomendacijų įgyvendinimą laiku ir pasiūlė Seimo komitetams pagal priskirtas veiklos kryptis, atkreipti ypatingą dėmesį į parengtus ir pateiktus Seimui įstatymų projektus, kuriuos priėmus Seimo 2018 m. IV (pavasario) sesijoje būtų įgyvendintos rekomendacijos. Iš ataskaitoje paminėtų 13 įstatymų projektų, kurie susiję su rekomendacijų įgyvendinimu, Seimo IV (pavasario) sesijoje 4 – priimti, 1 – nepriimtas, 1 – grąžintas Vyriausybei tobulinti, 3 – svarstymo Seime stadija, 1 – svarstymo komitetuose stadija, 2 – nebuvo pateikimo Seime, dėl 1 nėra gauta Vyriausybės išvada.

9. Audito komitetas tęsė **2017 m. birželio 7 d. priimto sprendimo Nr. 141-S-11 „Dėl reguliuojamos (licencijuojamos) veiklos įmonių ataskaitų audito kokybės užtikrinimo ir priežiūros“ įgyvendinimo parlamentinę kontrolę**, siekiant apibrėžti reguliuojamos veiklos ataskaitas, įtvirtinti reikalavimus atlikti jų vertinimą ir veiklos ataskaitų vertinimo kokybės tyrimą bei prie viešojo intereso įmonių priskirti dideles energetikos ir kitas įmones, kurių teikiamų paslaugų kainas reguliuoja valstybė ir pakartotinai paprašė Vyriausybės pateikti Seimui IV (pavasario) sesijoje parengtus ir patikslintus įstatymų projektus. Įstatymų projektai Nr. XIIIIP-2326–XIIIIP-2331 Seimui pateikti 2018 m. birželio 18 d. Įstatymų projektų pateikimas numatytas Seimo V (rudens) sesijoje.

10. Audito komiteto posėdyje pristatytas Finansų ministerijos parengtas **Lietuvos ekonominės raidos scenarijus 2018–2021 m. ir Valstybės kontrolės išvados dėl jo**. Audito komitetas išklauė Valstybės kontrolės ir Finansų ministerijos atstovų pateiktą informaciją apie ekonominės raidos scenarijų. Valstybės kontrolė nurodė, kad Lietuvos ekonominės raidos scenarijus 2018–2021 m. yra tinkamas Lietuvos stabilumo 2018 m. programai ir valdžios sektoriui priklausantiems biudžetams rengti. Fiskalinė institucija tvirtina 2018 m. kovo 21 d. Finansų ministerijos paskelbtą 2018–2021 m. ekonominės raidos scenarijų, nes BVP palyginamosiomis kainomis, BVP defliatoriaus, namų ūkių vartojimo išlaidų, vidutinio darbo užmokesčio ir užimtumo pokyčių projekcijos patenka į atitinkamo rodiklio tvirtinimo atkarpas ir neprieštarauja fiskalinės institucijos ekspertiniam vertinimui.

11. Seimo Audito komitetas išanalizavo **Seimui atskaitingų institucijų valstybės biudžeto programų sąmatų nustatymo ir tvirtinimo reglamentavimą** ir nustatė, kad Biudžeto sandaros įstatymo ir Seimui atskaitingų institucijų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatos dėl valstybės biudžeto programų ir išlaidų sąmatų nustatymo ir tvirtinimo, kai šiose institucijose yra kolegialus valdymo organas (komisija/taryba) nedera tarpusavyje ir praktikoje jos yra taikomos skirtingai. Seimui atskaitingų institucijų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nėra aiškiai apibrėžta, kas tvirtina metinių pajamų ir išlaidų sąmatas t. y. kolegialaus valdymo organo pirmininkas vienasmeniškai ar suderinęs su kolegialiu valdymo organu. Seimo Audito komitetas 2018 m. kovo 13 d. protokoliniu sprendimu Nr. 141-P-5 pasiūlė Vyriausybei išanalizuoti valstybės biudžeto programų sąmatų nustatymo ir tvirtinimo teisės aktų nuostatas ir iki 2018 m. gegužės 15 d. pateikti nuomonę Seimo Audito komitetui ir Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2017 m. balandžio 12 d. sprendimu Nr. SV-S-206 sudarytai darbo grupei „Dėl darbo grupės Lietuvos Respublikos Seimui atskaitingų institucijų veiklos optimizavimo galimybėms išnagrinėti sudarymo“ dėl tikslingumo tobulinti teisės aktus. Atsižvelgiant į Finansų ministerijos nuomonę, Seimo Audito komitetas svarstydamas Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-P-1972 pasiūlė pagrindiniam komitetui įstatyme nustatyti, kad asignavimų valdytojai, kurių įstaigose yra kolegialus valdymo organas (komisija/taryba), programų ir išlaidų sąmatas tvirtina gavę kolegialaus valdymo organo (komisijos/tarybos) pritarimą. Pagrindinis komitetas pritarė pateiktam siūlymui. Įstatymas Nr. XIII-1328 Seime priimtas 2018 m. birželio 28 d.

12. Siekdamas, kad biudžeto valdysenos pertvarka būtų įgyvendinta tinkamai ir laiku, Seimo Audito komitetas tęsė **strateginio planavimo ir biudžeto formavimo, orientuoto į rezultatus ir užtikrinančio finansų tvarumą, sistemos pertvarkos parlamentinę kontrolę**. Seimo Audito komitetas siekdamas užtikrinti tinkamą strateginio planavimo ir biudžeto formavimo sistemos pertvarką, pasiūlė Vyriausybei vykdant projektą „Vidutinės trukmės viešųjų išlaidų planavimo susiejimas su siekiamais rezultatais“ įvertinti galimybę paankstinti tam tikrų metų savivaldybių biudžetų rengimo ir tvirtinimo terminus.

13. Audito komiteto posėdyje pristatyta **Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017 m. veiklos ataskaita ir finansinių ataskaitų kokybės tyrimas**. Finansinių ataskaitų problematikos analizė parodė, kad juridiniai asmenys privalėję atlikti finansinių ataskaitų auditą ir kartu su finansinėmis ataskaitomis pateikti auditoriaus išvadą, auditoriaus išvados nepateikė juridinių asmenų registrai (iš 59 įmonių 59), o juridinių asmenų registre įdiegtos kontrolės priemonės, susijusios su finansinių ataskaitų teisės aktų reikalavimais yra nepakankamos, iš įmonių priimtos finansinės ataskaitos netikrinamos, apie 10 proc. veikiančių įmonių finansinių ataskaitų nepateikia Juridinių asmenų registrai.

Audito komitetas iš klausė institucijų ir suinteresuotų organizacijų nuomones ir nutarė prie finansinių ataskaitų kokybės klausimo sugrįžti, kai komitete bus svarstomas patobulintas Seimo narių A. Palionio ir J. Varžgalio Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 10¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-516(2), kuriuo siūloma koreguoti buhalterio profesionalo sąvoką ir nustatyti

reikalavimus buhalteriams bei įtvirtinti, kad Vyriausybės įgaliota institucija tvirtintų buhalterio profesionalo egzaminų organizavimo tvarką ir šių egzaminų programą, buhalterio profesionalo pastovaus kvalifikacijos palaikymo tvarką, kuriuos parengtų buhalterius arba (ir) auditorius vienijančios Lietuvos profesinės organizacijos ir tvarkytų buhalterių sąrašą. Seimo Audito komitetas, siekdamas išsiaiškinti teismų praktiką dėl buhalterio profesionalo sąvokos, ar Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijos nariai, kurie yra Tarptautinės buhalterių federacijos asocijuotas narys, galėtų būti laikomi buhalteriais profesionalais ir ar galėtų būti įtraukti į buhalterių profesionalų sąrašą, padarė pertrauką įstatymo projekto Nr. XIII P-516(2) svarstyme ir planuoja įstatymo projektą svarstyti Seimo V (rudens) sesijoje.

14. Audito komiteto posėdyje pristatyta **Lietuvos stabilumo 2018 metų programa ir Valstybės kontrolės Stabilumo 2018 m. programos vertinimo ataskaita**. Fiskalinė institucija pažymi, kad 2017 m. valdžios sektoriaus paviršius iš esmės nulemtas vienkartinųjų, nenuolatinio pobūdžio veiksnių ir apskaitos principų, o neįvykdyti 2017 m. mokesčių ir socialinio draudimo įmokų planai didina riziką dėl 2018 m. atitinkamų planų įvykdymo.

15. Kartu su Lietuvos stabilumo 2018 m. programos vertinimu fiskalinė institucija pristatė 2012–2017 metais valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymais patvirtintų pagrindinių mokesčių – gyventojų pajamų, pelno, pridėtinės vertės ir akcizų – planų paklaidų vertinimą **Pagrindinių mokesčių projekcijų paklaidų vertinimo ataskaita**. Valstybės kontrolė pažymėjo, kad analizuojamu laikotarpiu vidutiniškai pusę gyventojų pajamų mokesčio plano absoliučiosios paklaidos lėmė geresni nei projektuota darbo rinkos rodikliai, pelno mokesčio – 12,9 proc. absoliučiosios paklaidos lėmė geresnis arba lėtesnis ekonomikos augimas, pridėtinės vertės mokesčio – 20,8 proc. absoliučiosios paklaidos lėmė galutinio vartojimo išlaidų projekcijos paklaida. Analizuojamu 2012–2017 m. laikotarpiu gyventojų pajamų mokesčio planai buvo atsargūs. Pelno mokesčio planai 2012–2016 m. buvo atsargūs – surinkta nuo 15 iki 106 mln. Eur daugiau, nei planuota. 2017 m. pelno mokesčio planas buvo 47 mln. Eur neįvykdytas, o vidutiniškai didžiausią pelno mokesčio paklaidos dalį sudaro prielaidos dėl avansu sumokėtos pelno mokesčio dalies paklaida. Pridėtinės vertės mokesčio planai 2012–2016 m. laikotarpiu buvo optimistiniai – iki plano įvykdymo trūko nuo 60 iki 117 mln. Eur. 2017 m. pridėtinės vertės mokesčio planas buvo viršytas 11 mln. Eur, o reikšmingą įtaką plano paklaidai daro prielaidos dėl permokos paklaida, kuri paaiškina vidutiniškai 12,7 proc. absoliučiosios paklaidos ir 2017 m. leido 62,5 mln. Eur pagerinti pridėtinės vertės mokesčio plano įvykdymą. Akcizų plano paklaida 2012–2017 m. laikotarpiu kito nuo –25 iki +42 mln. Eur. Išskiriant paklaidą sukuriančias prekių grupes, per analizuojamą laikotarpį vidutiniškai didžiausią paklaidos dalį paaiškino energetinių produktų prekių grupė, ypač dyzelinas.

16. **Dėl Nacionalinės produktyvumo tarybos koncepcijos pristatymo**. Nutarta bendru komiteto narių sutarimu kreiptis į Lietuvos Respublikos ūkio ministeriją, prašant Seimo Audito komitetui pateikti 2017 m. sudarytos Nacionalinės pramonės konkurencingumo komisijos, kuri atsakinga už pramonės skaitmeninimo iniciatyvos „Pramonė 4.0“ įgyvendinimo koordinavimą, ekspertų sąrašą ir tęsti situacijos stebėseną.

17. Audito komitetas Seimo pavasario sesijoje tęsė parlamentinės kontrolės klausimą dėl valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių teiktos paramos. Komitetas parengė ir Seimui pateikė dvi apžvalgas **dėl valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių teiktos paramos 2017 metais**.

Komitetas, išanalizavę surinktą informaciją, atsižvelgdamas į tai, kad didžioji dalis valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių nevykdė Labdaros ir paramos įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje įtvirtinto imperatyvaus įpareigojimo ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo paramos suteikimo savo interneto svetainėje paskelbti informaciją apie suteiktą paramą, priėmė sprendimą kreiptis į Vyriausybę, prašant jos parengti bei pateikti Seimui atitinkamų teisės aktų projektus, kuriuose būtų numatyta atsakomybė juridinių asmenų vadovams ar jų įgaliotiems asmenims už šių pareigų nevykdymą arba netinkamą vykdymą. Taip pat po klausimo svarstymo komitetui kilus pagrįstų abejonų, ar visais atvejais subjektams skirtos piniginės lėšos, atsižvelgiant ne tik į tiesioginius piniginių lėšų gavėjus, bet ir į galutinius naudos gavėjus, taip pat į tokių lėšų panaudojimo tikslus, pagal savo turinį gali būti laikomos parama taip, kaip ji apibrėžta Labdaros ir paramos įstatyme, kreipėsi į Valstybinę mokesčių inspekciją ir Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybą dėl detalesnio komiteto surinktos informacijos vertinimo.

Atsižvelgiant į tai, kad Ministro Pirmininko pavedimu atsakingos institucijos pavesta išnagrinėti komiteto apibendrintą informaciją dėl valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių 2017 m. teiktos paramos ir pagal kompetenciją priimti reikiamus sprendimus dėl apžvalgose identifikuotų problemų, prie šio komiteto vykdomo parlamentinės kontrolės klausimo bus grįžtama Seimo V (rudens) sesijoje.

18. Audito komitetas, nagrinėjo **Panevėžio miesto savivaldybės tarybos narių prašymą įvertinti ar Panevėžio miesto autobusų stoties ir besiribojančių teritorijų konversijos ir naujos Panevėžio miesto autobusų stoties statybos investicijų sutarties projektas (toliau – Sutarties projektas) atitinka viešo ir privataus sektorių partnerystę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus**. Susipažinus su Vyriausybės atstovo Panevėžio apskrityje tarnybos pateikta informacija, VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros, Specialiųjų tyrimų tarnybos nuomone dėl nagrinėto atvejo aplinkybių, komitetui kilo pagrįstų abejonų, ar rengiant Sutarties projektą nebuvo pažeistas viešasis interesas. Dėl šios priežasties Audito komitetas kreipėsi į Generalinę prokuratūrą prašydamas pagal kompetenciją įvertinti Panevėžio miesto savivaldybės veiksmus priimant sprendimus dėl Sutarties projekto ir esant pagrindui – užtikrinti viešojo intereso gynimą.

2018 m. birželio 20 d. Panevėžio apygardos prokuratūros viešojo intereso gynimo skyrius priėmė nutarimą „Išpėti Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorių, kad nedarytų teisės pažeidimų“. Nutarime konstatuojamas imperatyvių teisės aktų nuostatų pažeidimus (viešosios teisės principus), todėl prokuroras pareikštu išpėjimu siekia apginti viešąjį interesą. Kadangi pažeidimas yra nustatytas, tačiau jis dar nėra įgyvendintas, todėl nėra pagrindo kreiptis į teismą, bet prokurorui atsiranda pareiga išpėti atsakingą asmenį (šiuo atveju Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorių R. Paužą) nedaryti teisės pažeidimų.

19. Audito komitetas, nagrinėdamas Panevėžio miesto savivaldybės tarybos narių prašymą įvertinti ar Panevėžio miesto autobusų stoties ir besiribojančių teritorijų konversijos ir naujos Panevėžio

miesto autobusų stoties statybos investicijų projektas atitinka viešo ir privataus sektorių partnerystę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, identifikavo teisinio reguliavimo bei praktinio taikymo problemas, susijusias su viešo ir privataus sektorių partnerystės projektais, kurios sudaro galimybes netaikyti viešo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimą, sudarymą bei vykdymą reglamentuojančių teisės aktų. Komitetas, svarstydamas klausimą **dėl viešo ir privataus sektorių partnerystę reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo poreikio**, atsižvelgdamas į tai, kad keistinių teisės aktų taikymo priežiūrą vykdo skirtingos institucijos skirtinga apimtimi, priėmė sprendimą paprašyti Vyriausybės inicijuoti atsakingų institucijų pasitarimą ekspertų lygmenyje, dėl teisės aktų, susijusių su viešo ir privataus sektorių partnerystės projektų tobulinimu tiek trumpalaikėje, tiek ir ilgalaikėje perspektyvoje.

Komiteto iniciatyva atnaujinta Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1480 sudarytos Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų komisija, kuriai pavesta apsvarstyti Audito komiteto iškeltų viešo ir privataus sektorių partnerystės teisinio reguliavimo bei praktinio taikymo problemų sprendimo galimybes.

Aktuali tema buvo nagrinėjama ir 2018 m. gegužės 25 d. Audito komiteto ir VŠĮ Centrinė projektų valdymo agentūra surengtoje konferencijoje „Viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimas – ko trūksta sėkmingai partnerystei?“

20. Audito komitetas Seimo IV (pavasario) sesijoje tęsė parlamentinės kontrolės klausimą **dėl Valstybės kontrolės rekomendacijų, susijusių su valstybinės žemės administravimu, įgyvendinimo eigos**. Komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad Vyriausybė iki šiol nėra įgyvendinusi Valstybės kontrolės rekomendacijų, susijusių su valstybinės žemės nuomos teisinio reglamentavimo tobulinimu, dėl ko sudaromos prielaidos valstybinę žemę nuomoti nenaudingai, nesukuriant didžiausios gražos, dėl ko valstybė patiria žalą, priėmė sprendimą prašyti Vyriausybės nedelsiant spręsti klausimą dėl teisinio reglamentavimo pakeitimo, nustatant kriterijus, kuriais remiantis būtų galima objektyviai įvertinti formuojamo valstybinės žemės sklypo dydį, atsižvelgiant į jame esančio statinio eksploatavimo poreikius.

Dėl statybų išnuomotoje valstybinėje žemėje teisinio reguliavimo klausimo pažymėtina, kad Seimas 2018 m. gegužės 10 d. nepritarė Seimo Kaimo reikalų komiteto parengtam Žemės įstatymo Nr. I-446 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4688(5), kuriuo buvo siūloma sugriežtinti naujų statinių statybos ne aukciono būdu išnuomotoje valstybinėje žemėje reguliavimą. Tačiau Žemės ūkio ministerija šiuo metu rengia valstybinės žemės sklypų, parduodamų ar išnuomojamų pagal Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimą Nr. 260 „Dėl Naudojamų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos“ pakeitimo“, administravimo metodiką, kuria siūlomos nuostatos dėl valstybinės žemės sklypų statiniams eksploatuoti dydžių ir šių statinių eksploatavimo kriterijų nustatymo. Ministerijos teigimu, patvirtinus kriterijus ir sugriežtinus sąlygas dėl formuojamų sklypų dydžių bei jų naudojimo juose esantiems statiniams eksploatuoti, kompleksiskai spręsis ir naujų statybų klausimas.

21. Seimo pavasario sesijoje Audito komitetui pristatyta **Viešųjų pirkimų tarnybos 2017 metų veiklos ataskaita ir tarnybos 2017 m. IV ketv. ir 2018 m. I ketv. viešųjų pirkimų**

apžvalgos: „Lietuvos Respublikos savivaldybių administracijų 2017 metais planuojamų atlikti viešųjų pirkimų suvestinių viešinimas“, „Socialinės globos įstaigų sauskelnių viešieji pirkimai 2015 – 2017 metais“, „Užsienio įmonių dalyvavimas Lietuvos ir Lietuvos įmonių – užsienio šalių viešuosiuose pirkimuose 2011-2016 metais“. Išklausus apžvalgų pristatymus nutarta tęsti Viešųjų pirkimų tarnybos viešųjų pirkimų stebėseną.

22. Audito komitetui pristatyta **Valstybės kontrolės 2017 m. veiklos ataskaita ir Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projektas ir jo lydintieji įstatymų projektai**, kuriems komitetas pritarė.

2.4. Europos reikalų svarstymas

1. Seimo pavasario sesijoje bendrame Audito komiteto ir Europos reikalų komiteto posėdyje Europos Audito rūmų narys Rimantas Šadžius pristatė **2017 m. Europos Audito rūmų veiklos ataskaitą ir aktualiausias veiklos auditų ataskaitas**.

2. Audito komitetas svarstė **Lietuvos Respublikos poziciją dėl Daugiametės finansinės programos (DFP) po 2020 metų** (Nr. ES-18-74 – ES-18-81 / Nr. COM (2018) 321 – COM (2018)378). Komitetas iš esmės pritarė Užsienio reikalų ministerijos 2018-05-04 suformuotai pozicijai P_EST-92, tačiau pasiūlyti Vyriausybei formuojant Lietuvos derybinius prioritetus dėl būsimos DFP įvertinti, kad:

1) Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas Lietuvai yra išskirtinė finansinė našta, neatitinkanti nei šalies dydžio, nei ekonominio pajėgumo, todėl tolimesnių derybų metu siekti, kad būtų užtikrintas efektyvus ir sėkmingas atominės elektrinės nutraukimo plano įgyvendinimas, akcentuojant, kad tai yra visų valstybių narių interesas;

2) siūlomi Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo reglamento bei Bendrųjų nuostatų reglamento pakeitimai, kuriais Lietuvai siūlomas griežtesnis ir itin staigus paramos dydžio ribojimas iki 1,55% šalies BVP, gali sukelti neigiamą poveikį šalies regionų konvergencijai, todėl derybų metu siekti, kad Sanglaudos politikos pokyčiai Lietuvos atžvilgiu būtų priimami atsižvelgiant į tai, kad šalyje yra du statistiniai regionai, patenkantys į skirtingas regionų kategorijas;

3) konkurencijos neiškreipiantis ir Lietuvos ūkininkų bei kaimo gyventojų nediskriminuojantis tiesioginių išmokų dydis turėtų išlikti nuosekliu Lietuvos derybiniu prioritetu, taip pat turi būti siekiama, kad sumažintas finansavimas Bendrajai žemės ūkio politikai būtų panaudotas tikslingai, siekiant sumažinti pajamų atotrūkį bei skurdo lygį kaime ir paskirstant paramą, tuo tarpu Lietuvoje stambūs žemės ūkiai sudaro vieną iš didžiausių procentų Europos Sąjungoje, o maksimalios ES tiesioginių išmokų sumos ribojimo mechanizmas, išskyrus paramos ribojimą pagrindinės išmokos sumai viršijančiai 150 tūkst. Eur, Lietuvoje netaikomas iki šiol, kas nesudaro visų reikiamų sąlygų kaimo vietovėse mažinti socialinę atskirtį ir stabdyti emigraciją, siūlyti Vyriausybei nuo 2019 m. 100 procentų taikyti paramos ribojimo

mechanizmą ne tik atskiriems fiziniams ar juridiniams asmenims, tačiau ir su jais susijusiems asmenims, o sutaupytas lėšas skirti pradedantiems arba jauniems ūkininkams.

2.5. Tarptautiniai ryšiai

Audito komiteto veikla domėjosi ir **Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių delegacija**, kuriai 2018 m. birželio 27 d. komiteto posėdžio metu buvo išsamiai pristatyta Audito komiteto veikla. Vizito metu diskutuota apie komiteto vykdomą parlamentinę kontrolę, glaudų bendradarbiavimą su Valstybės kontrole.

2.6. Renginiai

1. 2018 m. balandžio 20 d. Audito komitetas kartu su Valstybės kontrole organizavo konferenciją „Valstybės nekilnojamojo turto valdymas – ar gebame valdyti išmintingai?“ Numatytas renginio tikslas – aptarti svarbiausias valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo aktualijas ir problematiką. Vyko atvira diskusija, kurios metu politikai ir ekspertai bei konferencijos svečiai buvo kviečiami drauge ieškoti artimiausio laikotarpio sprendimų, galinčių efektyvinti turto valdymą, siekiant išgauti maksimalią įmanomą naudą visuomenei, kuri ir yra tikroji šio turto savininkė.

2. 2018 m. gegužės 18 d. įvyko bendra Seimo Audito komiteto, Valstybės kontrolės ir Seimo Europos informacijos biuro konferencija „**Viešieji pirkimai. Gerosios ES patirtys ir jų taikymas Lietuvoje**“, kurioje viešųjų pirkimų sistemos dalyviai – politikos formuotojai, politikos įgyvendintojai, pirkimus vykdančios subjekcijos, tiekėjai bei priežiūros ir kontrolės institucijų atstovai diskutavo apie Lietuvos viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo problemas bei gerąsias ES patirtis, kurias būtų galima pritaikyti Lietuvoje tobulinant esamą teisinį reglamentavimą ir kitas, su viešaisiais pirkimais susijusias sritis.

3. 2018 m. gegužės 25 d. įvyko bendra Audito komiteto ir VŠĮ Centrinė projektų valdymo agentūra konferencija „**Viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimas – ko trūksta sėkmingai partnerystei?**“, kurioje diskutuota apie viešo ir privataus sektorių partnerystės problemas, trukdančias sėkmingai partnerystei bei dalijosi gerąja nacionaline ir Europos Sąjungos praktika, kuri leistų užtikrinti efektyvesnę, sklandesnę ir skaidresnę bendradarbiavimą.

2.7. Audito komiteto tolesnių darbų planas

2.7.1. *Parlamentinės kontrolės klausimai:*

1. Valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimo eigos parlamentinė kontrolė;
2. Dėl valstybei svarbių ekonominių projektų;

3. Programinio biudžeto sistemos ir valstybės investicijų programos parlamentinė kontrolė;
4. Valstybės informacinių išteklių konsolidavimo proceso problemos;
5. 2017–2018 m. Valstybės kontrolės valstybinio audito veiklos ataskaitų ir kitų valstybinio auditų ataskaitų svarstymas;
6. Ir kiti parlamentinės kontrolės klausimai.

2.7.2. Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitos:

1. Valstybinio audito išvada ir ataskaita „Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2016 metų ataskaitų rinkinio teisingumas bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“;
2. Valstybinio audito išvada ir ataskaita „Valstybinio socialinio draudimo fondo 2016 metų ataskaitų rinkinio teisingumas bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“;
3. Valstybinio audito išvada ir ataskaita „Garantinio fondo 2016 metų ataskaitų rinkinio teisingumas bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“;
4. Valstybinio audito išvada ir ataskaita „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2016 metų ataskaitų rinkinio teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo“;
5. Valstybinio audito išvada ir ataskaita „Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumas ir valstybės biudžeto vykdymo vertinimas“;
6. Valstybinio audito išvada ir ataskaita „2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir valstybės skolos ataskaitų teisingumas ir skolinimosi teisėtumas“;
7. Valstybinio audito išvada ir ataskaita „Privatizavimo fondo 2016 metų ataskaitų rinkinio teisingumas ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumas“;
8. Valstybinio audito išvada ir ataskaita „Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2016 metų ataskaitų rinkinio teisingumas ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumas“;
9. Ir kitos Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitos.

2.7.3. Teisės aktai:

1. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-24;
2. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 2, 5, 6, 10, 11, 18, 19, 24, 27, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 39, 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4852, Administracinių nusižengimų kodekso 552 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4853;
3. Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 10¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-516(2);

4. Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2, 3, 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1465(2);

5. Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2183, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2184, Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2185, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2186, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2187, Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2188, Seimo statuto 59, 59(1), 172 ir 173 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2189, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2190, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2191, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2192, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4, 29 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2193, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2194;

6. Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8, 16, 19¹, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2326, Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 7, 9, 20, 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2327, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 15, 16, 56, 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2328, Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2329, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3, 9, 26, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2330, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 1, 2, 9, 11, 12, 15, 23, 36, 37, 38, 53, 54, 55, 56, 58, 62, 68, 69, 73 straipsnių pakeitimo, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo vienuoliktuoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2331;

7. Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 14, 16, 20, 27, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2278 ir su juo susijusius lydimojusius įstatymų projektus: Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2279, Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2280, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 30 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2281, Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2282, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2283, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2284;

8. Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1261(2);

9. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1376;

10. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 6, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas (nereg.);

11. Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2016 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas (nereg.);

12. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas (nereg.);

13. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas (nereg.);

14. 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymas (nereg.);

15. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas (nereg.);

16. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas (nereg.);

17. Seimo nutarimų ir įstatymų pakeitimų dėl valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo projektai (nereg.);

18. Kiti įstatymų ir Seimo nutarimų projektai Audito komiteto kuruojamais klausimais.
